

Úředníci jsou zatím kasta vyvolených. Občané, kteří je ze svých daní živí, jsou podlidmi bez stejných vymožeností. Úřady jedou napůl, státní zaměstnanci to ale na platech nepocítí!

- CZ24 News | 6. dubna 2020

ČESKO: Velká část státních úřadů a veřejných institucí nebude ještě týdny fungovat naplno. Jejich zaměstnanci se přitom nemusejí obávat, že jim koronavirus zkrátí příjmy podobně jako živnostníkům.

Zdravotníci a další zaměstnanci z veřejné správy bojují v těchto týdnech s velkým nasazením proti šíření nákazy koronavirem. Také pedagogové se svým žákům a studentům věnují dál, i když s nimi komunikují jenom přes internet.

Premiér Andrej Babiš už prohlásil, že chce zdravotníkům a dalším pracovníkům v první linii rychle navrhnout odměny. Počítá také s dalším růstem platů učitelů.

Na druhé straně jsou úřady jako soudy, finanční úřady nebo služby na úrovni krajů a obcí, které kvůli infekci výrazně omezily provoz. Některé instituce jako třeba galerie nebo muzea musely úplně zavřít.

Jejich zaměstnanci pobírají plnou mzdu a nemusejí řešit existenční problémy jako mnozí podnikatelé a živnostníci, kteří v posledních týdnech přišly o velkou část tržeb.

Zároveň je téměř jisté, že také česká ekonomika letos zamíří do recese, což si vyžádá úspory ve státním rozpočtu.

Naskýtá se otázka: Nebylo by spravedlivé, aby se část úředníků aspoň na přechodnou dobu trochu uskromnila?

Podle zjištění Seznam Zpráv se státní zaměstnanci o své příjmy nemusejí obávat. Vládní, ale ani opoziční politici neuvažují nad tím, že by jim v dohledné době sáhli na platy.

Příklady takových nepopulárních zásahů přitom existují. Například v roce 2010, kdy na Česko dolehla světová finanční krize, tehdejší vláda Petra Nečase prosadila desetiprocentní snížení peněz na mzdy části státních zaměstnanců a další úsporná opatření, a to i za cenu tvrdých střetů s odbory a oslabení politické podpory mezi voliči.

Jiný příklad je už ze současnosti.

Některé firmy nebo třeba sportovní kluby se dohodly se zaměstnanci a hráči, že po dobu koronavirové krize budou brát nižší mzdu.

Státním zaměstnancům však s největší pravděpodobností nic podobného nehrozí.

Přínejmenším to platí pro tento rok. V březnu schválené změny v letošním státním rozpočtu, jehož schodek by měl kvůli různým podpůrným opatřením a výpadkům v příjmech stoupnout na 200 miliard korun, s úsporami ve výdajích na platy státních zaměstnanců nepočítají.

„V případě negativního vývoje situace v následujících měsících nelze vyloučit nutnost předložit další novelu zákona o státním rozpočtu, která by obsahovala další úspory. Jejich konkrétní podoba by byla předmětem jednání vlády,“ doplnil mluvčí Ministerstva financí Michal Žurovec.

Pokud by ministryně Alena Schillerová s nějakým požadavkem na snížení platů skutečně přišla na jednání vlády, narazila by nejspíš na tvrdý odpor kolegů.

„Všechna opatření, která dnes přijímáme, musí někdo připravit, zavést, administrovat. Není možné do státu kopat a zároveň po něm chtít stále více práce. Já teď budu chtít po našich úřednících stále více práce v těžkých podmínkách a přitom jim mám snižovat už tak nízké platy?!“ odpověděl na dotaz Seznam Zpráv ministr kultury Lubomír Zaorálek z ČSSD.

Že o něčem podobném neuvažují, vzkázali také ministr vnitra a šéf sociální demokracie Jan Hamáček nebo ministr obrany Lubomír Metnar (za ANO), pod jehož úřad patří policisté nebo vojáci.

Jakékoli zásahy do platů si nepřipouští ani Ministerstvo školství, které počítá i s dodržením slibu, že pedagogové si v nynějším volebním období polepší o polovinu.

„Již nyní je pro rok 2021 ve střednědobém výdajovém rámci propsán závazek navýšení objemu o 9 procent,“ uvedla mluvčí Ministerstva školství Aneta Lednová.

Půl milionu lidí, 200 miliard korun

V takzvaných organizačních složkách státu a příspěvkových organizacích pracuje více než 475 tisíc lidí. Na jejich platy je v letošním roce vyčleněno přes 200 miliard korun. Nejsilnější zastoupení mezi státními zaměstnanci mají pedagogové s více než 185 tisíci osobami.

Šéf resortů průmyslu a dopravy Karel Havlíček (za ANO) zase hájil ministerské úředníky. „Dnes to není o tom, že by třeba úředníci na Ministerstvu průmyslu a obchodu neměli co dělat. Naopak jedeme na tři směny a ještě využíváme lidi z CzechInvestu pro posílení Českomoravské záruční a rozvojové banky,“ řekl Havlíček.

O návrzích na škrty v platech státních zaměstnanců nepřemýšlejí ani komunisté, kteří zajišťují vládě premiéra Andreje Babiše většinovou podporu ve Sněmovně. „KSČM je zatím přesvědčena, že převážná část zaměstnanců plní úkoly ve svých zaměstnáních s ohledem na úkoly vyplývající z nouzového stavu,“ reagoval místopředseda KSČM Stanislav Grospič.

Opatrnost je cítit také z pravicové části opozice, kde by se návrhy uvedeným směrem daly očekávat.

Dokonce i šéf poslaneckého klubu TOP 09 Miroslav Kalousek, který jako ministr financí v Nečasově

vládě zosobňoval tvrdé rozpočtové škrty, by letos na platy nesahal.

„Požádal bych jen o pochopení, že se nebudou zvyšovat, s výjimkou učitelů,“ řekl Kalousek pro Seznam Zprávy. Zdůraznil však, že by na úrovni vlády měla vzniknout skupina, která by připravila tříletý plán „zeštíhlování“ státní správy.

Místopředseda sněmovního výboru za Piráty Mikuláš Ferjenčík by u státních zaměstnanců, kteří přímo nebojují s koronavirovou krizí, považoval za rozumné omezení odměn na konci letošního roku. Příští rok by měl růst platů státních zaměstnanců podle něj odrážet ekonomické možnosti státu.

„Plošné škrty v této oblasti po vzoru roku 2010 ovšem nepodporujeme. Státní zaměstnanci dnes fungují jako stabilizační faktor v ekonomice, řada z nich bezpochyby finančně podporuje své příbuzné či přátele ze soukromého sektoru zasažené krizí, snížení koupěschopnosti státních zaměstnanců v kombinaci s očekáváním dalšího propadu vyvolaném tímto krokem by navíc mohlo krizi ještě prohloubit,“ dodal Ferjenčík.

Spolu se státními zaměstnanci pak na svém zřejmě zůstanou i politici. Přinejmenším se zatím do žádného utahování opasků nehrnou. Například podle Grospiče z KSČM k tomu není důvod, protože své úkoly si v krizi dobře plní i ústavní činitelé.

Oproti tomu Ferjenčík připomněl, že Piráti dlouhodobě prosazují, aby se platy politiků vázaly na průměrnou mzdu v celé ekonomice, nejen na průměrnou mzdu ve veřejné sféře jako nyní. Poslanci SPD Tomio Okamury zase v minulosti navrhovali, aby se platy politiků zmrazily na tři roky.

S přispěním Jiřího Pšeničky